

[Helveg Petersen.]

Må jeg sige til den højtærede minister, at jeg ikke mener, man kan sammenligne et højskoleophold med de studier, der gennemføres ved universiteter og højere læreanstalter, alene på grund af varigheden. Men når jeg går ud fra, at man interesserer sig for højskolens vilkår ud fra en sammenligning med efterskolerne, er det, fordi jeg lægger megen vægt på, at man kan give de flest mulige unge tilbuddet om at komme ind under højskolernes almentdannende påvirkning. Jeg forstod då også på den højtærede minister, at han var villig til at undersøge sagen nærmere.

Når jeg tog det ærede medlem hr. Thestrups passus om forskningen op, var det ikke, fordi jeg ikke så sammenhængen, men fordi jeg mente, at den udformning, det ærede medlem havde givet dette afsnit, kunne give anledning til misforståelser. Man kan ikke hævde det nytteprincip, det ærede medlem gav udtryk for. Men nu forstår jeg den sammenhæng, det ærede medlem ønskede det skulle ses i.

Hvad skolestrukturdebatten angår, tror jeg ikke, vi skal tage en ny debat om hele denne sag, og da slet ikke i dag. Jeg vil dog sige, at det læseplanudvalg, der nu fortsætter sin virksomhed, vil klarlægge en række af de erfaringer, der er høstet, og på grundlag deraf vil folketinget kunne tage stilling til, om der skal ske ændringer med hensyn til integrationen mellem 8.-10. klasserne og realafdelingen. Jeg tror, det er en udvikling, vi kan regne med vil komme. Men lad det nu komme fra den pædagogiske sektor som en belysning af de muligheder, der findes, for så er der et grundlag for, at man politisk kan tage stilling dertil.

Om gymnasiefrekvensen vil jeg sige den ene ting, at vi vil opleve en stigning i tilgangen til gymnasierne i de kommende år. I øjeblikket er det 10 pct. af årgangen, der søger gymnasiet, og vi kommer i løbet af 5-10 år op på de 15 pct. Men det er lykkeligt, at det ikke er gået her i Danmark, som det er gået i en del andre lande, hvor der er så mange, der får studentereksamen, at man slet ikke kan tage flere ved universiteterne. Ved Helsingfors universitet måtte man forgangen år afvise 3.000 med studentereksamen, og det ville være et meget ulykkeligt

forhold, om vi skulle komme ud for noget lignende.

Jeg må bede den højtærede minister vente og se fortrykket. Jeg beklager, hvis jeg har citeret ministeren forkert med hensyn til de bemærkninger, der knytter sig til det, jeg var inde på. Når jeg gør opmærksom på en række af de krav, som må stilles nu ved gennemførelsen af den nye skolelov, er det ikke, fordi jeg mener, at jeg kunne honorere dem, men fordi jeg mener, at vi i en planlægning må tage hensyn til den hjælp, der skal ydes skolerne og lærerne.

Vel, jeg håber, vi får lejlighed til en debat om disse ting, og især håber jeg, at vi kan få lejlighed til at diskutere de misforhold, der er imellem alle de mange krav, der stilles til det offentlige, ikke mindst i forbindelse med uddannelserne, og så det synspunkt, man anlægger over for skattebetalingen, over for statsbudgettet.

Morten Lange: Ja, når den højtærede undervisningsminister er både enig og uenig med mig, står det ikke helt galt til. Det kan såmænd godt ske, at vi, hvis vi havde lidt bedre tid, også kunne blive enige om, hvad det er for strukturproblemer i skolen, som trænger til at blive diskuteret igennem. Jeg tror, vi trænger til at få afklaret problemerne om de klasser, som vi alle sammen ved vi skal have sat ovenpå, og det bliver ikke bare klaret ved at diskutere den ende af det. Men vi er altså både enige og uenige, og det er en glimrende basis for en diskussion. Jeg håber, vi får lejlighed til at føre den.

Når jeg derefter konstaterede, at vi var decideret uenige på det næste punkt, kan jeg ikke rigtig tro, den højtærede minister har hørt efter, hvad jeg sagde, og fundet ud af, i hvilket perspektiv jeg sagde det. Jeg fastholdt, at hvis vi skulle stagnere i gymnasier med den tilslutning, vi har nu, hvor 10 pct. når frem til studentereksamen, er det ilde, og det ville være meget u hensigtsmæssigt ved diskussioner om at finde andre veje til en højere uddannelse o. s. v. ikke at få løst det, som må være hovedproblemet, nemlig at få kanaliseret så meget af strømmen igennem hovedkanalen som jævnt hen muligt — ikke med vold og magt og uniformering, men sådan at vi får hovedstrømmen til at gå den rette vej.